

Kindakirjad

Tants naisrühmale

Tantsu on loonud Liis Rinde ja Merje Liis Sepp TLÜ koreograafiatudengitena 2014. aastal. Kirjeldus on koostatud autorite poolt 2016. aasta kevadel.

Kasutatud muusika: Hiidlase vene kamaruska, esitaja ansambel RO:TORO, Eesti rahvapillide CD. Muusikapala on tantsu jaoks kohandatud ja muudetud

Tants on inspireeritud räditantsust, kasutades nii traditsiooniliselt valgeid kui ka autorite poolse panusena rohelisi rätte. Erinevat värvi rätide põimumisel loovad tantsijad mustreid, mis esindavad käpikutesse kootud kindakirju. Tantsu algasendis on paarid tantsuplatsil laiali, justkui lõngasilmused, mida hakatakse ühtseks mustriks alles kokku kuduma. Juhtpaar, kelle käes on kõik 6 rätikut (igale paarile 1 rätt), kutsub kõiki tantsima ning moodustub paariskolonn. Sealt edasi hakatakse üle kanna vetruva kõnnisammuga liikudes rätte edasi andma ning hiljem erinevate väravajoonistega laiali jagama. Lisaks omaloomingulistele rädijoonistele on kasutatud ka traditsioonilist räditantsu põimumist. Edasi moodustuvad 3 nelikut, kes esitavad korda mööda rätikutega kaera-jaani kombinatsioone. Tants lõpeb, kui juhtpaar annab kõigile märku koguneda taas paariskolonna ning kogub kõik rätid taas kokku- kinnas on valmis kootud.

Tantsus on olulisel kohal täpne joondumine, et erinevat värvi rätikute kasutamine paremini välja joonistuks. Tantsu ettekandmisel võib rätide laialijagamise hõlbustamiseks kinnitada rätid mõlemast otsast paarikaupa näiteks kirjaklambriga- sellisel juhul on juhtpaaril mugavam rätipaare jagada.

Põhisammud

Taktimõõt 2/4

Põhisammud: üle kanna kõnnisamm, jooksusamm, käärhüpete kombinatsioonid on selgitatud tantsukirjelduses.

Kõiki tantsus esinevaid liikumisi alustatakse parema jalaga, kui pole öeldud teisiti. Ühes taktis sooritatakse 2 põhisammu.

Taktimõõt 2/4

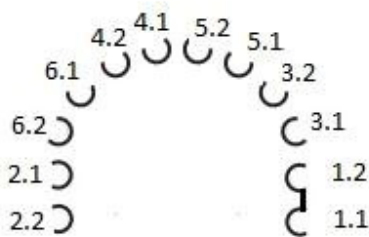
Osavõtjad: Paarisarv tüdrukuid. Kirjeldus on koostatud kaheteistkümnele tüdrukule.

Rekvisiidid: Kuus kolmnurkset rätti, millest 3 on üht ning 3 teist värvi. Kirjelduses kasutatud valgeid ja rohelisi rätte.

Tantsu kirjeldus

Taktimõõt 2/4

Algasend: Tantsijad seisavad laval kaares (Joonis 1). Joonistel on tantsijad on mõtteliselt nummerdatud, esimene number viitab paarile, teine paarilisele. Paar nr 1 on juhtpaar, kelle käes on tantsu alguses kuuest rätist koosnev rätikimp. Rätid on kimbus värvi järgi üle ühe- roheline, valge, roheline jne.

Jn. 1

Lähteasend:

Eelmäng 4 takti

Tantsijad kiiguvad/vetruvad pöidadest alla- üles (takti I osal alla, II osal üles, III osal alla, IVosal üles).

4. takti lõpuks pöörduv juhtpaar seljaga lava esikülje suunas. (joonis 2)

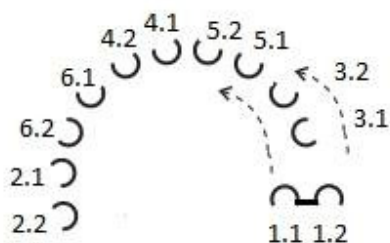
I TUUR (taktid 1 – 8 neli korda)

„Sirged mustrid“

Taktid 1-8 (I kord)

Juhtpaar, tõstes rätikuid hoidvad käed väravaks, liigub jooksusammudega üle teiste tantsijate peade, kes jätkates vetrumist, laskuvad juhtpaari ülemineku ajaks põlvist alla.

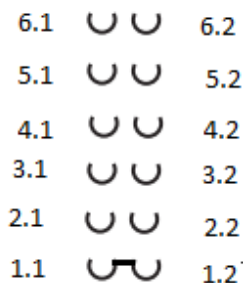
(Joonis 2)

Jn. 2

8. takti jooksul moodustatakse paariskolonn, juhtpaar on kolonnis esimene. Kolonni liigutakse

jooksusammuga kõige otsemat teed pidi (Joonis 3)

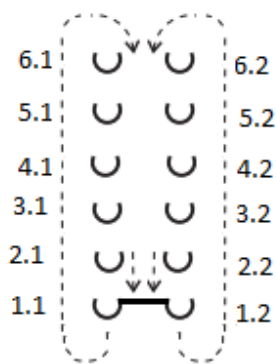

Jn. 3

Taktid 1-8 (II kord)

Taktid 1 - 2. 1. takti I osal alustavad kõik tantsijad lühikeste ülekanna kõnnisammudega liikumist ette. Paar nr 2 tõstes samal ajal sisekäed üles ning jõudes juhtpaari väravate alla, võtavad 1.takti I osal juhtpaarilt rätikud enda kätte. Juhtpaar, alustades samal ajal liikumist taha, annavad rätikud paarile nr 2 ning taganevad mööda paariskolonna väliskülgi tantsukoha tagakülje suunas, jõudes paariskolonna lõppu. Liikumine on sujuv, juhtpaari taganemine toimub nelja takti jooksul 8 põhisammuga. (Joonis 4)

Taktid 3 - 8. Eelnevat tegevust kordavad kõik ette liikuvad paarid. Tegevus kordub nii, et paaritu arvuga taktide I osal haarab rätikimbu järgmine paar ning kolonna kõige publikupoolsem paar alustab taganemist tantsukoha tagakülje suunas.

Jn. 4

Taktid 1-8 (III ja IV kord)

16. takti jooksul kordub rätikimbu edasiandmine. Neljanda korra 8. takti lõpuks on juhtpaar jõudnud taas kolonnis esimeseks ning hoiab sisekätes rätikimpu.

II Tuur (taktid 1- 8 viis korda)

„Rätid ja väravad“

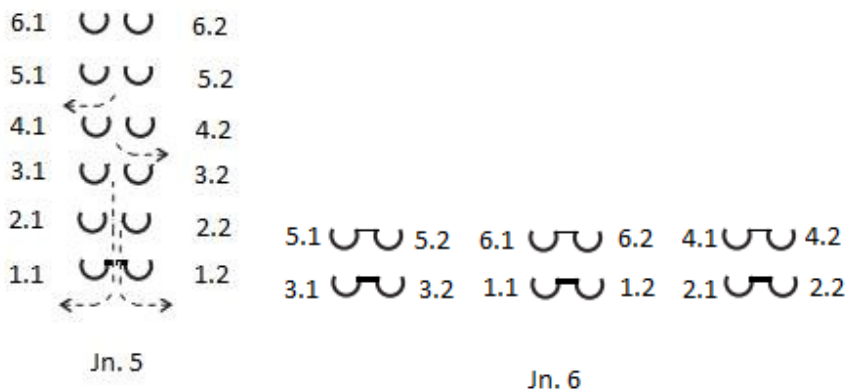
Taktid 1-8 (V kord)

Rättide jaotamine 1

Taktid 1-4 Kõik tantsijad alustavad liikumist ette. 1. takti I osal pöörduv juhtpaar esipoolega teineteise poole ning eraldab rätikimbust kaks tagumist rätti (1 roheline, 1 valge). 2. takti ajal antakse need kaks rätti paarile nr 2, kes võtab rätidest kinni ning poeb edasi liikudes juhtpaari käes oleva rätikimbu värava alt läbi. 3.-4- taktil jätkab paar liikumist tantsukoha parema külje suunas. 3. takti ajal eraldab juhtpaar rätikimbust kaks tagumist rätti ning annab need 4. takti I osal järgmisele paarile. Paar võtab rätiotstest sisekätega kinni, poeb juhtpaari käes oleva rätikimbu alt läbi ning jätkab liikumist tantsukoha vasaku külje suunas.

Taktide 1-4 jooksul teevad kõik tantsijad 4 põhisammu lavapunkti 1 suunas. Juhtpaar ehk paar nr 1 sooritab nelja takti jooksul 4 põhisammu paarilise poole vastamisi seistes koha peal.

Takt 5-8 Nelja takti jooksul jätkavad kõik tantsijad kaheksa põhisammuga uue asendi võtmiseks. Kolm kolpnni tagumist paari liiguvad kõige lühemat teed eesolevate paaride seljataha. Kohale jõudnud paarid jätkavad põhisamme paigal. (joonis 5). 8. takti lõpuks on paarid moodustanud viirud, kus kaks paari on kohakuti. (Joonis 6)

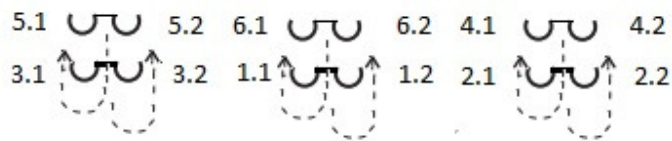

Taktid 1-8 (VI kord)

Rättide jaotamine 2

Paaride 2, 1, 3 käes on üks valge ja üks roheline rätt. Roheline rätt on publikupoolne, valge rätt jääb rohelise taha. Kombinatsiooni lõpuks peavad rätid olema jagunenud nii, et paaride 2, 1, 6 kätte jäävad rohelised ning paaride 5, 6, 4 kätte valged rätid.

Taktid 1-2 1. takti I osal tõstavad paarid 2, 1, 3 sisekäed koos rätikutega üles, moodustades väravad, ning alustavad selg ees liikumist tantsukoha tagakülje suunas. Nende seljataga olevad paarid alustavad liikumist ette, poevad väravate alt läbi. Teise takti lõpuks on paaride asend vahetunud. (Joonis 7)

Jn. 7

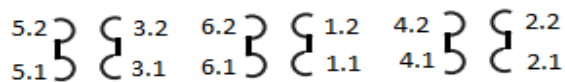
Takt 3-4 Korratakse eelnevate taktide tegevust, nüüd teevad väravad ette jõudnud paarid ning 4. takti lõpuks saadakse oma esialgsetele kohtadele.

Takt 5-6 Korratakse veelkord väravatest läbiminekut, kuid selle vahega, et 5. takti I osal võtavad väravast läbiminejad sisekäega eesoleva paari tantsijate käest tagumise ehk valget värvi rätiku ning poevad seejärel väravate alt läbi.

Takt 7-8 Taktide jooksul liiguvad kõik tantsijad 4 põhisammuga kõige otsemat teed paarikaupa rinnati. (Joonis 8) Rätik on paariliste sisekäte vahel. (Joonis 9)

Jn. 8

Jn. 9

Taktid 1-8 kolm korda (VII, VIII ja IX kord)

Väravate mäng

Alustatakse väravatega põimumist. Igaks tegevuseks on aega 2 takti. Esimesena teevad väravad paarid, kes on esipoolega tantskoha parema külje suunas ehk valgeid rätte hoidvad paarid. Väravate läbimine toimud paaritute taktide I osal. Värava teinud paar hoiab rätti üleval ka paarisarvulisel taktil ning laseb käed alla alles oma pugemise ajaks. Kolonni otste peale jõudnud paarid teevad kahe takti jooksul. poolpöörde teineteise poole ehk üle sisekülje ning jätkavad põimumist.

Väravatega põimumine kestab 24 takti, jõutakse uuesti põimumist alustatud asendisse (Joonis 9).

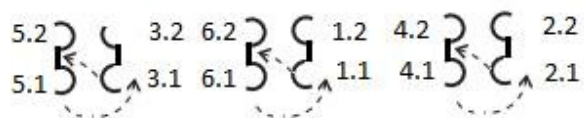
Vahetakt- 9. takt

Nelikute moodustamine

Nelikute moodustamine toimub väravate põimumise algasendist.

Valgeid rätikuid hoidvate paaride publikupoolne paariline liigub põhisammuga üle vastaspaari publikupoolse tantsija. Rohelisi rätte hoidvate paaride publikupoolne tantsija poeb põhisammuga

läbi vastaspaari värava. Teised tantsijad sooritavad põhisammu paigal. Neliku moodustamisel jäävad paaride rätid on omavahel risti nii, et valge rätt on pealmine. Tantsijad pöörduvad viimase sammuga esipoolega liikumissuunda - päripäeva, kõik tantsijad hoiavad rätiootsast kinni parema käega. (Joonis10)

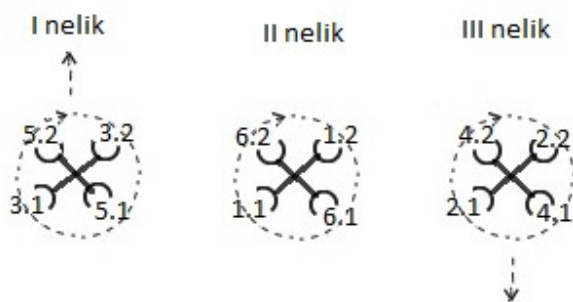
Jn. 10

III TUUR (taktid 10 – 17 korda)

Nelikute kaera-jaani mustrid

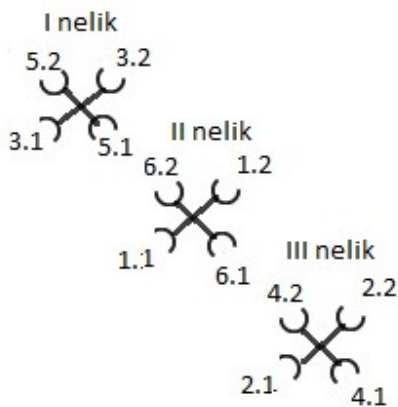
Taktid 10-17 (I kord)

Nelikutes liigutakse põhisammuga ümber neliku telje päripäeva pööreldes lavapunkte 4 ja 8 ühendavale diagonaalile. I nelik liigub lavapunkti 4 poole, II nelik pöörlevad koha peal lava keskpunktis ning III nelik liigub lavapunkti 8 poole. Kaheksa takti jooksul pööreldakse nelikus üks täisring. (Joonis 11)

Jn. 11

17. takti III osal tehakse lõppsamm ning pöörduetakse esipoolega neliku keskmesse, hoides oma räti otsast mõlema käega kinni. (Joonis 12)

Jn. 12

Kaera-jaani kombinatsioonide tegevuse süsteem

Igal nelikul on oma kaera-jaani kombinatsioon, mis on 16 takti pikk ja mida tantsitakse kaks korda järjest. Oma kombinatsiooniga alustab I nelik, kes on lähim lavapunktile 4. II nelik ootab 16 takti ehk kuni I nelik on teinud kaerajaani kombinatsiooni ühe korra, ning alustab siis oma kombinatsiooni tantsimist. Kui II nelik on oma kombinatsiooni esimese korra sooritanud, alustab kombinatsiooniga III nelik ning I nelik jääb paigale. Kõik paigal seisvad tantsijad vetruvad päkkadest alla-üles.

Taktid 10-17 (II kord)

I neliku tegevus

Taktid 10 – 11. Tantsijad teevad 10. takti I ja III osal kaks käärishüpet viies ette parema jalga. 11. taktil tehakse 2 käärishüpet vasak jalg ees.

Taktid 12 -13. Tehakse kokku neli hüpet. 12 takti I osal hüpatakse harkseisu, III osal viiakse hüppega parem jalg ette risti. 13. takti I osal tehakse hüppega poolpööre üle vasaku õla ja jäädakse äraspidiselt (käed koos rätiga tõusevad pöörde ajal üles pea kohale), takti III osal pöördutakse ummishüpega üle parema õla tagasi (käed koos rätidega tuuakse taas alla).

Taktid 14 -17 korratakse taktide 10-13 tegevust.

II ja III neliku tegevus. Tantsijad vetruvad paigal alla-üles.

Taktid 10-17 (III kord)

I neliku tegevus

Takt 10. Alustades parema jalaga tehakse takti I ja III osal paigal kaks rõhksammu.

Takt 11. Takti I, II ja III osal tehakse paigal veel 3 rõhksammu Samal ajal tuuakse parem käsi küljelt kaarega ette vasakule ja haaratakse endast vasakul oleva tantsija käes olev rätik (rätikud vahetavad omanikke).

Takt 12 - 13. alustades vasaku jalaga liigutakse taktide 12-13 jooksul 4 kõnnisammu päripäeva. Kõnnisammude ajal hoiab parem käsi rätikut ning vasak käsi on vabalt all.

Taktid 14 -17. Kordab eelnev tegevus liikumisega teises suunas, rõhke alustatakse vasaku jalaga ja rätikut haaratakse vasaku käega. Liikumine lõpetatakse ummisseisus, viimase sammuga tuuakse jalad kokku ning pöördutakse esipoolega oma neliku keskpunkti suunas, rätikut hoitakse uuesti mõlema käega.

Taktid 10-17 (IV kord)

I neliku tegevus Korratakse taktide 10-17 (II kord) tegevust

II neliku tegevus

Taktid 10 – 11 Tantsijad teevad 10. takti I ja III osal kaks käärishüpet viies ette parema jalga. 11. taktil tehakse 2 käärishüpet vasak jalg ees.

Taktid 12 - 13 Taktide jooksul tehakse I ja III osadel kokku 4 käärhüpet, kusjuures pikal diagonaalil olevad vastastikku olevad tantsijad vahetavad käärishüpetega kohad, möödudes teineteisest vasakut kätt. Samaaegselt tõstab teine paar käed koos rätiga üles ning sooritab käärhüppeid paigal.

Taktid 14 - 17 Korratakse eelneva nelja takti tegevust, kuid nüüd vahetab kohad teine paar. 17. takti tegevus lõpetatakse ummishüppega.

III neliku tegevus. Tantsijad vetruvad paigal alla-üles

Taktid 10-17 (V kord)

I neliku tegevus Koratakse taktide 10-17 (III kord) tegevust

II neliku tegevus

Takt 10 Takti I osal lasevad tantsijad paremad käed rätikust lahti ja pöörduvad esipoolega vastupäeva liikumise suunas, samaaegselt tehakse vasaku jalaga väljaaste koos kerekallutusega ringi sisse.

Takt 11 Takti I osal tehakse väljaaste koos kerekallutusega ringist välja, samaaegselt tuuakse parem käsi küljelt kaarega rätiku juurde III osal pöörduakse esipoolega ringi sisse ning võetakse rätiootsast mõlema käega kinni.

Taktid 12 - 13 Liigutakse 4 galopisammuga päripäeva.

Taktidel 14 - 17 Korratakse eelnevat tegevust, kuid pöörduakse vastupidisesse suunda, kohti vahetab esimesena seda teisena teinud paar ning liikumine galopisammudega on vastupäeva.

III neliku tegevus. Tantsijad vetruvad paigal alla-üles

Taktid 10-17 (VI kord)

I neliku tegevus. Tantsijad vetruvad päkkadel alla-üles.

II neliku tegevus. Korratakse taktide 10 -17 (IV kord) tegevust

III neliku tegevus

Taktid 10 - 11. 10. takti I ja III osal tehakse kaks käärishüpet, esimesena viiakse ette parem jalg. 11. takti I ja III osal viiakse ette vasak jalg.

Taktid 12 -13. 12. takti I osal viiakse hüppega jalad risti nii, et parem jalg on ees, III osal tehakse harkihüpe ning seejuures poolpööre üle vasaku õla, pöörates tõstetakse küünarliigestest sirutatud käed koos rätikutega pea kohale. 13. takti I osal tehakse risthüpe ja viiakse vasak jalg ette, III osal tehakse hüpe poolpöördega tagasi üle vasaku õla, lõpetatakse ummisseisus, üle õla pöörates tuuakse käed alla tagasi.

Taktid 14 -17 Korratakse taktide 10 -13 tegevust.

Taktid 10-17 (VII kord)

I neliku tegevus Tantsijad vetruvad päkkadel alla-üles.

II neliku tegevus Kordub taktide 10-17 (viieandat korda) tegevus

III neliku tegevus

Taktid 10 - 11. Kahe takti vältel vahetavad neliku pikal diagonaalil olevad tantsijad 4 põhisammuga kohad, selleks pöörduakse 10. takti I osal esipoolega päripäeva ning tõstes rätikt hoidva patema käe üles, liigutakse üle kõrvaloleva tantsija tema vasakule küljele..

Taktid 12 -13 Kahe takti jooksul liigutakse nelja galopisammuga päripäeva pool ringi.

Taktid 14 - Järgmise kahe takti jooksul vahetavad teise paari tantsijad kohad, minnes nelja kõnnisammuga rätide alt läbi ja möödudes teineteisest vasakut kätt.

Taktid 16 -17 Kahe takti jooksul liigutakse nelja galopisammuga päripäeva pool ringi.

Taktid 10-17 (VIII kord)

I neliku tegevus. Tantsijad vetruvad päkkadel alla-üles.

II neliku tegevus. Tantsijad vetruvad päkkadel alla-üles.

III neliku tegevus. Korratakse taktide 10 -17 (VI kord) tegevust

Taktid 10-17 (IX kord)

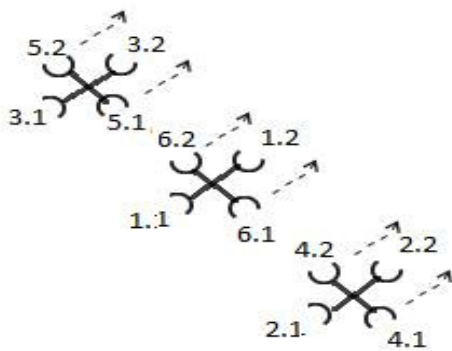
I neliku tegevus. Tantsijad vetruvad päkkadel alla-üles.

II neliku tegevus. Tantsijad vetruvad päkkadel alla-üles.

III neliku tegevus. Korratakse taktide 10 -17 (VII kord) tegevust

Taktid 10-17 (X kord)

Takt 10 Takti I osal tõstavad küljega pealtvaatajate suunas olnud tantsijad käed koos rätidega üles ning pöördudes seljaga pealtvaatajate suunda liiguvad üle vastaspaari tantsija kahe sammuga lavapunkti 6 suunas. (joonis 13)

Jn. 13

Taktide 11-17 jooksul liigutakse 14 põhisammuga uuesti tantsu alguse paariskolonne joonisesse. (Joonis 3)

IV Tuur (taktid 10 – 17 viis korda)

Taktid 10-17 (XI kord)

Rätide korjamine

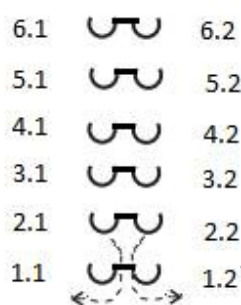
Juhtpaar teeb 8 takti jooksul 16 põhisammu koha peal.

Paarisarvuliste taktide ajal annab kolonnis juhtpaari taga olev paar järgimööda oma räti juhtpaari kätte samal ajal, kui nad poevad läbi juhtpaari tehtud värava.

Värvatest läbi pugunud paar läheb lahku: iga paari tantsijad numbriga 1 hakkavad külgsammudega liikuma tantsuplatsi vasaku külje suunas ning tantsijad numbriga 2 tantsukoha parema külje suunas. (Joonis 14)

Rätid tuleb värvast pugedes juhtpaarile anda nii, et roheliste rätide otsad antakse nimetissõrme ja keskmise sõrme vahele, valgete rätide otsad aga nimetissõrme ja põidla vahele.

17. takti lõpuks on värvatest läbi pugunud paarid 2, 3, 4 ja 5.

Jn. 14

Taktid 10-17 (XII kord)

Taktid 10 -11 Kahe takti ajal poeb värvast läbi ja annab oma rätiku juhtpaarile veel paar nr 6. Värvatest läbi pugunud tantsijatest on moodustunud **viirg**. (Joonis 15)

Taktid 12 -13 Kahe takti vältel tehakse kõik koos omas suunas kaks lühikest külgsammu. Kusjuures keskmine paar vaatab käte alt tagakülje suuna- kas keegi on veel tulemas!?

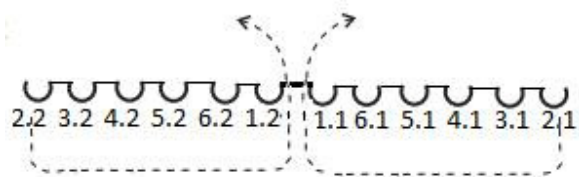
Taktid 14 -16 Taktide vältel toimub päkkadest alla-üles vetrumine. 16. takti I osal ühendatakse käed viirus pihkseongusse (va juhtpaar omavahel, juhtpaar omavahel hoiab kinni rätikutest).

Takt 17. Takti I osal tõstetakse pihkseongus käed ette õlakõrgusele, takti III osal võetakse jungvõte (paarilised numbriga 1 on esiküljega tantsukoha parema külje suunas, paarilised numbriga 2 on esiküljega tantsukoha vasaku külje suunas).

Taktid 10-17 (XIII kord)

Väljaminek

Viiru mõlema poole otsmise tantsija järgi liigutakse jungvõtet säilitades ja pilku publikusse hoides juhtpaari vahel olevast värvast läbi 16 põhisammuga. Paarilised numbriga 1 liiguvad pärast värvast läbiminekut lavapunkti 6 suunas. Paarilised numbriga 2 liiguvad pärast värvast läbiminekut lavapunkti 4 suunas. (Joonis 15)

Jn. 15

Taktid 10-17 (XIV ja XV kord)

Tantsijad jätkavad liikumist tantsukoha tagakülgede suunas. Juhtpaar laseb rätid lahti nii, et kummagi kätte jäävad vaid samasugust värvi rätid. Rätid jäävad rippuma üle tantsijate õla.